

Toimenpideohjelma saamen kielen elvyttämiseksi dl 31.8.2012

1. Lausunnonantajan tiedot

Vastaajien määrä: 1

Organisaatio

- Liikenne- ja viestintäministeriö

Yhteyshenkilö

- Kaisa Leena Välipirtti (Elina Thorström)

Sähköpostiosoite

- kaisaleena.valipirtti@lvm.fi

2. Pidätkö ehdotettuja tavoitteita riittävinä ja tarkoituksenmukaisina saamen kielen elvyttämisen kannalta? (max. 4 000 merkkiä)

Vastaajien määrä: 1

- Ovat tarkoituksenmukaisia käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

5) Liikennehallinnon (lähinnä Lapin ELY-keskuksen liikenteen vastuualueella) toiminnassa käytetään saamen kieltä. Ongelmia on ollut siinä, että saamen kirjoitusasu ei ole aivan vakiintunut. Saamelaiskäräjät tekee käännökset, mutta varsinkin länsikairassa niitä on joskus oudoksuttu. Toinen ongelma on se, ettei kaikkia saamen erikoisliikennemerkkejä ole valmiina, vaan niitä on tehty käsityönä.

3. Näkemyksenne varhaiskasvatusta ja kielipesätoimintaa koskevista toimenpide-ehdotuksista (ehdotukset 1-2) (max. 3 000 merkkiä)

Ei vastauksia.

4. Näkemyksenne saamen kielen opetusta koskevista toimenpide-ehdotuksista (ehdotukset 3-11) (max. 8 000 merkkiä)

Ei vastauksia.

5. Näkemyksenne saamen kieltä osaavan pätevän varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstön määrän lisäämistä koskevista toimenpide-ehdotuksista (ehdotukset 12-14) (max. 4 000 merkkiä)

Ei vastauksia.

6. Näkemyksenne koltansaamen kieltä ja -kulttuuria elvyttäviä erityistoimenpiteitä koskevista ehdotuksista (ehdotukset 15-17) (max. 4 000 merkkiä)

Vastaajien määrä: 1

- Vuoden 2013 alussa voimaan tulevilla lakimuutoksilla turvataan Yleisradio Oy:n rahoitus ja vahvistetaan Yleisradion julkisen palvelun ohjausta ja valvontaa. Yleisradio Oy:n hallintoneuvosto huolehtii ohjaus- ja valvontatehtävässään julkisen palvelun asianmukaisesta tarjonnasta ja painotuksista. Hallintoneuvoston tehtävänä on tällöin huolehtia myös siitä, että se turvaa lain Yleisradio Oy:stä mukaisesti saamenkielisen ohjelmatarjonnan. Valtioneuvosto edistää julkisen palvelun toteutumista turvaamalla omalta osaltaan Yleisradio Oy:n toimintaedellytykset kehittämällä lainsäädäntöä ja varmistamalla julkisen palvelun rahoituksen.

Yleisradion hallintoneuvosto antaa Saamelaiskäräjiä kuultuaan julkisen palvelun toteutumisesta kertomuksen kahden vuoden välein eduskunnalle. Hallintoneuvoston kertomus käsitellään eduskunnassa. Ensi vuodesta alkaen hallintoneuvosto tarkastelee Yleisradion toimintaa vuosittain. Muutoksella parannetaan hallintoneuvoston mahdollisuutta arvioida Yleisradion julkisen palvelun toteutumista ja muun muassa sitä, kuinka Yleisradio Oy on toteuttanut julkisen palvelun tehtävänsä tuotta ohjelmistoa saamenkielisille.

7. Näkemyksenne viranomaisten ja julkisyhteisöjen saamen kielen käytön lisäämistä koskevasta toimenpide-ehdotuksesta (ehdotus 18) (max. 3 000 merkkiä)

Ei vastauksia.

8. Näkemyksenne saamenkielisiä radio-, tv- ja internet-sisältöjen lisäämistä koskevasta toimenpide-ehdotuksista (ehdotukset 19-20) (max. 4 000 merkkiä)

Ei vastauksia.

9. Näkemyksenne saamen kielen huoltoa, tallentamista ja tutkimusta koskevasta toimenpide-ehdotuksesta (ehdotus 21) (max. 3 000 merkkiä)

Ei vastauksia.

10. Näkemyksenne saamelaisasteen ja -kulttuurin tuen sekä järjestöjen kielityön vahvistamista koskevasta toimenpide-ehdotuksista (ehdotukset 22-23) (max. 4 000 merkkiä)

Ei vastauksia.

11. Näkemyksenne työryhmän esittämistä muista toimenpide-ehdotuksista (ehdotukset 24-30) (max. 8 000 merkkiä)

Vastaajien määrä: 1

- Haja-asutusalueiden laajakaistayhteyksien edistämiseksi valtioneuvosto antoi eduskunnalle HE:n laajakaistatukilain muuttamisesta (HE 45/2012 vp). Muutoksella halutaan vauhdittaa valokuituverkkojen rakentamista haja-asutusalueilla. Tarkoituksena on helpottaa hankkeiden rahoitusta laajakaistaverkkojen rakennusaikana siten, että puolet julkisesta tuesta voitaisiin maksaa hakijan pyynnöstä ennen verkon valmistumista.

Valtion ja kunnan maksuosuuksien lisäksi hakijalle sallittaisiin lisätukien kuten takausten ja edullisten lainaehtojes vastanottaminen kunnalta tai muilta julkisilta tahoilta. Tämä katsotaan tarpeelliseksi, koska pienillä ja aloittavilla yrityksillä ei usein ole lainarahoitukseen tarvittavia vakuuksia. Aiemmat säännökset ovat käytännössä estäneet tällaisten lisätukien käytön. Lakimuutosesitys sisältää osan julkisesti tuetun haja-asutusalueiden laajakaistahankkeen (100 Mbit/s) suunnitelluista kehittämistoimista. Tarkoituksena on muun muassa aktivoida operaattoreiden osallistumista kilpailuttamiin.

Nopeat langattomat laajakaistaverkot yleistyvät jatkossa myös haja-asutusalueilla, kun loppuvuonna 800 megahertsin taajuusalue annetaan 4G-verkkojen käyttöön. Tavoitteena on, että vuoteen 2019 mennessä nopeat langattomat yhteydet saadaan lähes kaikkien suomalaisten saataville.

Tämän hetken 4G-verkot toimivat 1800 ja 2600 megahertsin alueella. Matalamman taajuusalueen verkon rakentaminen on huomattavasti huokeampaa, koska peittävä verkko saadaan aikaan vähemmillä tukiasemilla. 4G-verkkoja on käytössä jo suurissa taajamissa, myös Rovaniemellä. Uuden sukupolven 4G-verkoissa voi katsoa esimerkiksi liikkuvaa kuvaa matkapuhelinten ja muiden päätelaitteiden välityksellä.

Laajakaistayhteyksien kehittäminen kaikkialla Suomessa hyödyttää myös saamenkielisiä. Sadan megan julkisesti tuetun laajakaistahankkeen ja langattomien 4G-verkkojen kehittäminen edistävät haja-asutusalueiden internetyhteyksien nopeutumista ja laajentumista siten, että laajakaistaverkot ovat jatkossa entistä paremmin myös saamenkielisten saatavilla asuinpaikasta riippumatta. Tämä edesauttaa sitä, että internetissä oleva

saamenkielinen ohjelmisto on jatkossa entistä paremmin saamenkielisten saatavilla.

12. Muuta lausuttavaa työryhmän ehdotuksesta (max 4 000 merkkiä)

Vastaajien määrä: 1

- LVM:n 1.2.2011 tilaamassa konsulttiselvityksessä saamenkielisten viestintäpalvelujen kehittämisestä todettiin, ettei tällä hetkellä ole edellytyksiä erillisen saamenkielisen sanomalehden tai edes minkään ilmestyvän sanomalehden yhteyteen liitettävän liitteen julkaisemiseen. Sen sijaan Lapin Kansan yhteyteen kiinteäksi osaksi voitiin perustaa saamenkielinen uutispalvelu, jolloin lehti antaisi palvelun käyttöön toimitilansa, työyhteisönsä tuen, palstatilan sekä jakelun ja markkinoinnin tuen.
Valtioneuvosto muutti sanomalehdistön tukea koskevaa asetusta vuonna 2011. Muutos tuli voimaan 1.6.2011. Uudistuksen myötä lehdistötukea voidaan jatkossa myöntää myös saamenkielisille verkkojulkaisuille ja liitteille, jotka ilmestyvät suomen tai ruotsin kielellä julkaistavien lehtien yhteydessä. Tavoitteena oli tällä tavoin lisätä saamenkielistä tuotantoa Suomessa.